

Het
geheim van het
Nachtegaalbos

Lucy Strange

Vertaling:
Aleid van Eekelen-Benders

GOTTMER

‘Slaap ik of ben ’k ontwaakt?’

– John Keats, ‘Ode aan een nachtegaal’

Voor mijn ouders, Mary en Rick Strange

‘Het leven is een schitterend geschenk
– niets eraan is onbetekenend.’

– Florence Nightingale

I

We stonden met zijn allen naar het nieuwe huis te kijken: vader, mama, ons kindermisje juffie Jane, Biggetje en ik. Het was groot en oud, en stond hier en daar op instorten, met muren die een beetje verzakten en een steil pannendak vol mos. Op het hek zat een bordje: HUIZE HOOPVOL.

‘Het is een nieuw begin,’ zei vader.

Mama zei niets. Ze staaarde alleen maar naar ons vreemde, nieuwe huis, keek opzij en staaarde vader aan.

‘Kom op, Biggetje,’ fluisterde ik tegen de baby. ‘Laten we maar eens wat rondkijken.’

Met haar stevig tegen me aan geklemd liep ik om het huis heen naar de diepe tuin en het dichte bos erachter.

‘Niet te lang wegblijven,’ riep juffie Jane me na. ‘Over twintig minuten terug zijn voor het eten, Henry.’

Ik werd altijd Henry genoemd, ook al heette ik voluit Henrietta Georgina Abbott. Misschien hadden mijn ouders eigenlijk twee jongens willen hebben. Nu mijn broer Robert er niet meer was, hadden ze twee meisjes. Alleen mij en Biggetje.

Mijn zusje heette natuurlijk ook niet echt Biggetje. Ze was midden in die akelige tijd afgelopen zomer geboren. Omdat mama het niet over een naam voor haar wilde hebben, had vader haar aangegeven als Roberta Abbott – een gruwelijke stommititeit, maar nu was het te laat. Niemand kon het opbrengen haar Roberta te noemen en daarom noemden we haar Biggetje, omdat ze, nou, nogal op een biggetje leek. Ik vond het een leuke naam, want hij deed me denken aan de baby in *Alice in Wonderland*.

Die dag voelde ik me ook een soort Alice, op verkenning in een nieuwe wereld waarin alles even vreemd was. Biggetje en ik dwaalden langs een onverzorgde kruidentuin, een perk verwilderde rozenstruiken en een oud, kapot tuinhuisje, en toen het hele grasveld over naar het punt waar de tuin ophield en het bos begon.

Onder de bomen was het koel en donker, dassen-terrein. Het was een warme zomer geweest en de bladeren en twijgjes onder mijn voeten waren knapperig als aanmaakhout. Er liep een wirwar aan overgroeide paden het donkere bos in. Ik bleef staan om te luisteren, maar hoorde niets anders dan het zachte bonzen

van mijn eigen hart en Biggetjes fluisterende ademhaling. Ze was opeens heel zwaar in mijn armen en het drong tot me door dat ze in slaap was gevallen. Ik gaf haar een kusje op haar pluizige ronde hoofdje. ‘Gekke kleine Biggetje,’ fluisterde ik.

Ik deed een stap naar voren, het dichtstbijzijnde pad op, en bleef toen weer staan. Stel je voor dat ik verdwaal en de weg terug niet meer kan vinden, dacht ik. Stel je voor dat ik door de schaduw van het bos word opgeslokt? De takken boven me huiverden eigenaardig, en toen, zomaar opeens, ving ik de geur van rook op.

Rook. Die verstikkende, bittere geur die mijn nachtmerris vulde.

Ik keerde om en kwam struikelend tussen de bomen vandaan met mijn zusje zo stijf tegen me aan geklemd dat ze wakker schrok en een keel opzette. Ik streeelde haar en deed mijn best om te lachen en te doen alsof mijn onhandige paniekbeweging alleen maar een spelletje was geweest. ‘Niks aan de hand,’ zei ik. Het overtuigde haar niet en ze bleef jammeren.

Toen ik omkeek naar het bos, zag ik een rookkringel tussen de bomen door mijn kant op drijven.

De zonbeschenen bladeren beefden van de geheimen.

Die avond hielp ik Biggetje in bad te doen, en toen ze daarna onrustig in haar bedje lag te wriemelen en te kletsen las ik haar voor. Ze vond het fijn om voorgele-

zen te worden, of probeerde in elk geval graag op de hoeken van het boek te kauwen. Ik aaide met mijn vingertop over haar wipneusje en tegen de tijd dat ik bij het laatste couplet van *De uil en de poes* was, vielen haar ogen bijna dicht.

*Voor 't diner was er peer, die smaakte hun zeer,
en daarna gesukreerde banaan.*

*Toen een dansje in 't zand, op de rand van het strand
bij het licht van de zilveren maan...*

‘Welterusten, Biggetje,’ zei ik, en ik stopte de deken in om haar ronde buikje. En toen zei ik: ‘Gesukreerd’, omdat het zo’n prachtwoord was en ik niet wist of het echt bestond of niet. Zachtjes deed ik de deur van de kinderkamer achter me dicht en ik liep naar beneden voor het avondeten.

Juffie Jane en ik zaten al bijna tien minuten aan tafel voordat vader naar beneden kwam. We hoorden hem boven met luide stem praten, en toen werd er een deur dichtgesmeten. Het oude huis trilde ervan en ik verwachtte al even Biggetjes gehuil van boven te horen komen, maar ze werd niet wakker.

Juffie Jane roerde in haar soep, die al koud werd, en wachtte geduldig – een toonbeeld van zelfbeheersing met haar onberispelijk witte schort en haar haar in een keurige blonde knot. Ik vroeg of ze wist of ‘gesukreerd’ een echt woord was of niet, en ze antwoordde dat ze

daar niet zeker van was. Dan vraag ik het wel aan vader, zei ik.

‘Vanavond niet, Henry,’ zei ze.

Toen vader aanschouf, begon hij meteen, zonder een woord tegen een van ons beiden, aan zijn lauwe soep.

‘Komt mama ook beneden eten?’ vroeg ik.

Juffie Jane wierp me zo’n blik van haar toe.

Vader slikte zijn soep door, drukte zijn servet even tegen zijn mond en haalde diep adem. ‘Ik denk het niet, Henry,’ zei hij. ‘Je moeder is erg moe.’

Hij zag er zelf ineens ook doodmoe uit en zijn ogen leken onnatuurlijk te glinsteren, alsof ze vol tranen stonden. Hij sloeg zijn blik neer en wreef over zijn voorhoofd.

Ik probeerde iets anders te bedenken om te zeggen.

‘Volgens mij zit er iemand in het bos,’ zei ik. ‘Toen ik vanmiddag rondkeek, dacht ik rook te ruiken...’

Vader schoof zijn stoel achteruit en stond op. ‘We hebben allemaal een lange dag achter de rug... En ik heb toch niet zo’n honger.’

Hij liep naar de deur.

‘Misschien moeten we het verhaaltjes vertellen vanavond maar overslaan,’ zei hij zonder om te kijken. ‘Je wordt te oud voor sprookjes, Henry.’

Ik nam aan dat vader naar bed was, maar daar vergiste ik me in. Na het avondeten volgde ik de geur van zijn

pijptabak naar een studeerkamer aan de voorzijde van het huis. Alle wanden waren bedekt met kale houten boekenplanken, van de parketvloer tot aan het hoge plafond, zodat het net een verlaten boekwinkel leek.

Vader was begonnen een paar dozen uit te pakken, maar nu zat hij in een leunstoel met een hoge rug bij de lege haard zijn pijp te roken. Hij had me vast wel horen binnenkomen, maar hij zei niets en daarom deed ik dat ook niet.

Op de vloer lagen keurige stapels boeken klaar om op de planken te worden gezet. Ik pakte vaders woordenboek en bladerde het hoopvol door.

‘Gesukreerd’ stond er niet in.

2

Die avond kon ik niet in slaap komen. Ik zat een uur of nog langer in mijn nachtpon op de vloer van mijn kamer, haalde mijn boeken uit de hutkoffer en zette ze op de boekenplank. Ik schikte ze op alfabet: Louisa May Alcott, Frances Hodgson Burnett, Lewis Carroll, Charles Dickens... Toen haalde ik ze er allemaal weer af en begon opnieuw, nu maakte ik met de ruggen een regenboog aan kleuren: blauw, groen, grijs, zwart...

Mijn sprookjesboek legde ik op het nachtkastje; dat bewaarde ik niet bij mijn andere boeken. Ik had het voor mijn twaalfde verjaardag gekregen, binnenkort precies een jaar geleden, van mijn broer Robert. Het stond vol met de prachtigste illustraties, haast niet voor te stellen zo mooi – de ene bladzijde na de andere met betoverde wouden, onderwatersteden en koninklijke

paleizen. Hoe langer je ernaar keek, hoe meer je zag: plaatjes binnen de plaatjes, werelden binnen werelden.

Mijn nieuwe slaapkamer lag aan de achterkant van het huis en keek uit op de tuin en het bos erachter. Ik schoof de zware gordijnen opzij en ging voor het donkere raam staan, maar het enige wat ik zag was mijn eigen spiegelbeeld dat naar me terugkeek.

Er zaten donkere kringen onder mijn ogen en mijn haar was een bruine warboel. Een jaar geleden zou mijn moeder erom hebben gelachen en hebben gezegd: ‘Je ziet eruit of je door een op hol geslagen pony dwars door een heg heen bent gesleurd, Hen.’ Ze zou me naar zich toe hebben getrokken en dat vogelnest voorzichtig hebben geborsteld tot mijn haar glansde. Ze zou me een nachtzoen hebben gegeven.

Ik knipperde de tranen weg en trok de gordijnen achter me dicht om het licht buiten te sluiten.

Het duister aan de andere kant van het raam was eindelijk en diep, heel anders dan het wazige grijs ’s avonds in Londen. Deze lucht hoort in mijn sprookjesboek thuis, dacht ik. De zwartfluwelen mantel van een kwaadaardige koningin, met diamanten bestikt...

En toen zag ik de rook.

Hij dreef in een dunne sliert uit het schimmige bos omhoog. Toen ik er met mijn ogen tot spleetjes geknepen naar tuurde zag ik tussen de bomen een piepklein oranje lichtje flakkeren. Een vuurtje. Er had iemand een vuurtje gestookt in ons bos.

Mijn hart balde zich als een vuist. Ik dacht aan al het dorre blad dat in het bos op de grond lag, aan de twijgjes zo knapperig als aanmaakhout. In mijn verbeelding zag ik hoe het vuur groeide en zich verspreidde, oplaaide en de kurkdroge takken erboven te pakken kreeg; ik zag hoe het door de bomen heen op Huize Hoopvol afkwam...

Ik bleef maar naar dat vuur staren, tot mijn ogen er branderig van werden, maar het groeide niet, verspreidde zich niet, laaide niet op. Het gloeide. Het... *fonkelde*.

Het liefst had ik gedaan alsof ik het niet had gezien en was ik met mijn sprookjesboek onder de zachte blauwe deken gekropen, maar om de een of andere reden had het licht van het vuur iets magisch, iets magnetisch, als een elfenlichtje.

Zonder me tijd te gunnen om na te denken over wat ik ging doen, trok ik mijn laarzen en mijn ochtendjas aan en deed ik de slaapkamerdeur open.

Op de overloop bleef ik staan luisteren of ik vader hoorde snurken, maar alles was stil. Eerder had ik gedacht de motor van een auto te horen en nu ik daar in het stille donker stond, voelde ik opeens een vlaagje paniek – stel je voor dat ze allemaal hun spullen hadden gepakt en zonder mij naar Londen waren teruggegaan? Toen klonk het zachte, geruststellende stemgemurmel van een volwassene. Vader. Misschien kon hij ook niet slapen...

Ik liep voorzichtig langs de zijkant van de trap treden naar beneden, dicht bij de leuning, waar het hout niet zo gauw krakend onder mijn voeten zou doorbuigen. In mijn verbeelding hoorde ik mijn broer Robert vanaf de overloop tegen me fluisteren: ‘Jij hoort in bed te liggen, Henrietta...’ en mijn hart bonsde schuld bewust. Zou juffie Jane aan het geluid van een krakende trap kunnen horen dat een kind laarzen aanhad in plaats van pantoffels?

Ik sloop de gang door en de keuken in. Op tafel stonden stapels dozen met onze spullen uit Londen. Ze waren open, alsof iemand was begonnen met uitpakken en toen was weggeroepen. Ik zag kristallen wijnglazen en een mooi servies met roze roosjes erop. Die had ik sinds het op een na laatste kerstfeest niet meer gezien, en er leek me weinig kans dat ze snel weer gebruikt zouden worden. Daarvoor was alles bij de familie Abbott te veel veranderd.

De deur naar de tuin zat op slot. Links van de deur zat een rij haakjes op de muur, met aan elk daarvan een andere sleutel. Aan eentje zat met tuintouw een kaartje gebonden: KEUKENDEUR. De sleutel knarste proteste rend in het slot en de deur zwaaide open.

In het zwakke licht van de keuken achter me was de tuin donker, groenig grijs, als de zeebodem. Ik kon nog net vaag het scheepswrak onderscheiden – het oude tuinhuisje – dat ergens achter de verwilderde kruidentuin krakend heen en weer wiegde. Voor me

dreven een paar halfdichte witte rozen; de rozenstruik zelf was bijna onzichtbaar in het donker, zodat de bloemen als spookachtige kwallen op en neer deinden. Ik merkte dat ik mijn adem inhield, alsof ik echt onder water was. Ik dwong mezelf een grote teug lucht te nemen en stapte het grasveld op.

Terwijl ik door de tuin liep viel mijn schaduw ver voor me uit, in de richting van het geheimzinnige bos. Het stond daar in het donker als een onweerswolk die uit de lucht was gevallen. Ik rook de bittere geur van een vuurtje in de avondlucht, mijn hart bonsde ervan. Ik zei tegen mezelf dat ik echt niet bang hoefde te worden van die geur; het rook naar herfstwandelingen in Hyde Park, naar het vuurwerk op oudjaar, naar Halloween...

Als Robert hier was, zei ik tegen mezelf, dan zou hij helemaal niet bang zijn.

Toen ik naar de donkere bomenmassa voor me keek, overviel mijn verbeelding me met nachtmerrieachtige wezens – kwijlende wolven, fluisterende boomduivels, heksen met lange grijpvingers... Mijn hele lijf zinderde nu van de angst – mijn vingers, mijn huid, mijn longen...

En toen sneed er plotseling een wanhopige schreeuw als een mes door het duister.

Ik verstijfde. Een uil? Maar het klonk bijna menselijk...

Ik keek om naar het huis – en onderdrukte een gil.

Achter een van de bovenramen bewogen hoge schimmen. Een groepje kronkelende silhouetten – drie mensen – nee, vier! Wie konden dat in vredesnaam zijn, zo laat op de avond bij ons boven? Vader, mama, juffie Jane en... Wie nog meer?

Weer ontsnapte er een gil uit het raam, de schaduw dansten in een vlaag van beweging, en toen klonk er een langere kreet. Een meelijwekkend gejammer.

Het was geen uil.

Het was mijn moeder.